

JOB

© 2016 Marianne Janssen
omslagontwerp: mapajandesign
ISBN: 9789402151855

Niets in deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

www.mariannejanssen.nl

JOB

Marianne Janssen

columns 1989-1999

voor Ward

inhoud:	Jutter	7	Kikkers	75
	Noren	10	Held	78
	Tekenen	13	Oud	81
	Dromen	16	Broertje	85
	Jaloers	19	Groot	88
	Wennen	22		
	Zielig	25		
	Interessant	28		
	Vader	31		
	Sint	34		
	Eten	37		
	Gooien	40		
	Taal	43		
	Indië	47		
	Portret	50		
	School	53		
	Brugger	56		
	Sfeer	59		
	Schuld	63		
	Feest	66		
	Hijgen	69		
	Klappen	72		

JUTTER

Terwijl ik mijn zoon in zijn jas wring, ‘Schiet nou toch op, je komt te laat hoor!’ vallen uit de mouwen twee oranje stukken plastic. ‘Wat is dat?’ vraag ik. ‘Oh, die kan ik gebruiken voor het vliegtuig dat ik met mijn vriendje maak,’ zegt hij achteloos. ‘Heb ik gevonden.’

Gevonden. Twee stroken vuil oranje kunststof, afkomstig van een speeltuigje dat ooit vloog, maar een jammerlijke landing niet heeft overleefd. Doch mijn zoon vindt de restanten nog zeer bruikbaar.

Alles wat hij vindt is handig, interessant en onmiddellijk onmisbaar. En hij vindt veel. Want hij vertoont een buitensporige interesse voor zaken die uit vuilniszakken steken, op laadbakken liggen, zo maar op straat geworpen zijn of doelgericht klaar staan voor de op donderdag verschijnende milieumedewerkers. Vies? Waarom? ‘Oh, nou dan spoel ik het wel even af hoor.’

Toen hij een jaar geleden tussen de grijze plastic zakken een vuilwitte gipsen kat met één groen glazen oog vond, adopteerde hij hem dan ook liefdevol. ‘Die moet in de tuin,’ verordonneerde hij. ‘Dan kan hij naar de padden in de vijver kijken.’

Alleen al het vervoer van het dier was voldoende om hem ook het andere oog te doen verliezen, maar dat kwam zijn symmetrie ten goede. Het beest stond wat bleekjes aan de waterkant, maar de tijd bemoste hem teder, zodat hij nu, tussen het groen, bijna mooi geworden is. En mijn zoon laat niet na te wijzen op het gelukkige resultaat van zijn jutterswerk.

Hij vergaart ook ijverig kapitaal. Stuivers, dubbeltjes, kwartjes, soms zelfs een hele gulden levert de straat hem op. ‘Guldens liggen naast de stoeprand,’ vertrouwt hij me toe. ‘Die laten mensen wel eens vallen bij parkeermeters. Ouwe mensen denk ik, die niet meer kunnen bukken. Eigenlijk zielig, maar ja...’ Hij denkt er even over na, besluit dan vroom: ‘Ik zou het best voor ze willen oprapen, maar niemand vraagt me dat.’

Met de jaarwisseling in het vooruitzicht is het op straat niet echt veilig voor een vuilniskind.

Nieuwjaar van weleer. In huis walmde nog de zware lucht van het oliebollen bakken. De nacht was voorbij, de nacht van de veilige sterretjes: ‘Feestelijk en toch niet gevaarlijk.’ Ouders! Wat kon je die haten als kind. Die grijns van de buurkinderen die écht vuurwerk hadden!

‘Hè, moet je nu per se naar buiten in je zondagse jurk?’

‘Ik ga alleen maar buiten spelen. En ik trek heus wel iets anders aan.’ Want nieuwjaarsdag moest die afschuwelijke grijns vervagen voor de rest van het jaar. Vergezeld van handlangers stroopte ik de buurt af.

Voorovergebogen, speurend naar gave lonten, graaiend om zo veel mogelijk in handen te krijgen. Vuurwerk gevaarlijk? Niet voor mij!

De zakken van mijn houtje-touwtje puilden uit na het stropen. En dan verzamelden we ons op het kruispunt vlak bij huis en vierden opnieuw oudjaar. Nu écht. De losse lonten in de handen, de lucifers in de kom van de hand, opdat de wind er geen vat op kreeg. Vochtige lonten? Die kreeg je droog met lucifers. Los kruid? Prop het maar in andere staven. Gevaarlijk? ‘Bangeschijt,

dan steek ik het wel aan.'

De knallen drongen door tot mijn ouderlijk huis. 'Straatjongens,' zeiden ze 's avonds thuis, op de toon van verachting die werd gereserveerd voor plebs. 'Levensgevaarlijk,' huichelde ik tevreden. De eer was gered.

Er woont een kleine jutter bij mij thuis. Acht jaar, een puntgaaf jongetje met tien vingers aan twee handen. 'Denk erom hoor,' waarschuwen we, 'vuurwerk is levensgevaarlijk.'

Hij is het geheel met zijn moeder eens. 'Het kost je je handen,' praat hij SIRE na. 'Ja, dat is zo,' beaam ik haastig.

Als beschermengelen nu maar niet op wintersport gaan.

NOREN

Laag, zwart en lang moesten ze zijn. Noren. Al toen de ijsstijd van vorig jaar afliep en Job steeds meelijwekkender wees op de blaren die hij opliep in zijn stugge hockeyschaatsen, beloofde ik tot de aankoop van noren over te gaan. 'Niet nu, voor die paar keer dat je nog schaatst. Volgend jaar zijn je voeten weer gegroeid, dan kopen we noren.'

We kochten ze zodra het kwik onder nul daalde. Volgens Job rijkelijk laat, want hij was als de dood voor lege schappen. Maar het viel mee.

Job en zijn noren, het was liefde op het eerste gezicht. Over de sloten lag een voorzichtige laag rimpelloos vliesijs. De brede grachten weerspiegelden de kale bomen nog, boden nog doorgang aan een enkele boot. Alleen de ijsbaan bood het vertier waarnaar Job haakte.

Hij liep zijn noren binnenskamers in. Klunend van kamer naar keuken, van keuken naar gang, licht voorovergebogen soms, een hand licht gekromd op de smalle rug. 'In deze schaatsen krijg ik geen blaren,' straalde hij.

We konden het niet aanzien, brachten hem naar de ijsbaan. 'Voorzichtig,' waarschuwde ik. 'Schaatsen op noren moet je helemaal opnieuw leren.'

Maar hij had droog geoefend, was optimistisch gestemd. En kwam-breedspakig thuis: zo goed ging het, en zo snel, nou ja, tamelijk snel voor